

Skilsmissebarn: Reaksjoner i flere år

Følelsesmessige reaksjoner

kan være veldig lenge, viser en undersøkelse blant barn som har vært gjennom de mest konfliktfylte samlivsbrudd.

TEKST OG FOTO OTTO VON MÜNCHOW

BÅDE ANGST, depresjon, skyldfølelse og aggresjon kan øke med tiden, viser en undersøkelse gjort av Per Arne Rød, sosionom og forsker ved Senter for kunnskapsbasert praksis ved Høgskolen i Bergen. Han har intervjuet 18 norske barn mellom 11 og 19 år i sin doktorgradsavhandling, for å kartlegge hvordan de er blitt påvirket av at foreldrene har vært gjennom en barnefordelingssak i retten. Ni av barna i undersøkelsen er gutter og ni er jenter. Samlivsbruddene var skjedd fra ett til åtte år siden.

Forskning har tidligere vist at det er særlige risikofaktorer for skilsmissebarn. Et av resultatene er blant annet at barn har det vondt rett etter rettssaken, men at dette raskt går over. Røds forskning viser imidlertid tvert om at psykiske problemer kan øke etter hvert.

Tok ikke hensyn

I Per Arne Røds studie har barna forskjellige historier. Samtidig har de fleste sår og opplevelser som fremdeles preger dem, selv om det for enkelte er opp til åtte år siden rettssaken. Det er en av grunnene til at Rød stiller spørsmål ved om retten er den riktige arenaen til å behandle skilsmissesaker der barn er involvert.

– Noen av barna hadde ingen traumer. Dette gjaldt særlig dem som var ganske små, fem-seks år da rettssaken pågikk. Men flertallet har markert betydelig aggresjon mot en eller begge foreldre, og noen mot retten, sier Per Arne Rød.

– At retten ikke tok hensyn til det de sa, var vondt. Blant annet følte barna at samværet ble fordelt tilfeldig og uten at de hadde noen påvirkning.

Rettsaken ikke verst

Likevel er det ikke selve rettsprosessen som ser ut til å være spesielt problematisk for barna. Det er den intense konflikten mellom mor og far som har skapt reaksjoner.

Aggresjon er den sterkeste og tydeligste følelsesmessige reaksjonen barna hadde. Per Arne Rød registrerte at mange var triste og hadde depressive reaksjoner. Noen av barna hadde traumer som de møtte igjen i drømmene sine. «Hver gang jeg er syk, har jeg mareritt der jeg skal skille foreldrene mine som krangler,» fortalte et barn.

– Noen av barna var preget av skyldfølelse. De sliter med at det gikk som det gikk og føler at de ikke tok vare på foreldrene sine underveis. Mange av barna er fanget i en lojalitetskonflikt mellom foreldrene, sier Rød.

Trenger hjelp

En opprivende barnefordelingssak er en sterk belastning for barn. Per Arne Rød mener at flere av barna skulle ha et tilbud om hjelp. Foreldrene tror gjerne at barna har det bedre enn de faktisk har det. Ikke minst gjelder det i forhold til en eventuell ny partner. Forelderen kan gjerne si at nå er det et ideelt forhold mellom den nye partneren og barna, mens barnet sier at de skulle ønske de kunne trylle bort den nye partneren.

– Men når den nye partneren selv har barn, opplever flere av barna at de er blitt tatt godt imot av andre særkullsbarn, sier Per Arne Rød.

Flere av barna beskriver også at de blir trukket inn i en økonomisk dragkamp. Dette har ikke noe med god eller dårlig økonomi å gjøre. Foreldre som har god råd, blir like opptatt av om de har betalt noen kroner mer enn den andre.

Doktorgradsarbeidet er ikke fullført, men Per Arne Rød kan likevel trekke noen konklusjoner. Hans råd til foreldre er at de må arbeide målrettet med det felles foreldreansvaret etter et samlivsbrudd. Barna må bli hørt mer, samtidig som de må slippe å ta ansvar for de viktigste beslutningene.

Opprettet: 05.11.2007 09:35:19
Sist endret: 07.11.2007 09:13:32

Denne artikkelen er hentet fra www.bladet.psykiskhelse.no

Adressen til artikkelen er <http://www.bladet.psykiskhelse.no/index.asp?id=27604>

Lukk